

nr. 10. (525) Trečiadienis, 1947 m. sausio mėn. 15 d.

LIT metal

IS PASAULIO

Londonas, BBC, 1.14. Šiandien Prancūzijos ministras pirmininkas Lėon Blum'as turėjo pasikalbėjimus su Anglijos ministru pirmininku Clement Attlee ir užsienių reikalų ministru Bevin.

Paryžius, 1947. I. 14. AP iš Paryžiaus praneša, kad Paryžiaus spoustuvėy darbininkų streikas tęsiasi, todėl ir šandien Prancūzijos sostinėje neisėjo laikraščiai.

Viena, 1.14. Vakar Austrijos sostinę Vieną atvyko naujai paskirtasis amerikiečių karinių pajėgų Austrijoje viršininkas. Prieš tai buvo gen. Mark Clark, kuris dabartiniu metu dalyvauja Londono konferencijoje, kaip Amerikos atstovas. Po konferencijos jis grįš į Ameriką, kur gauna naują paskyrimą - vadovaus 6 amerikiečių armijai, kurios štabas yra San-Francisco.

Teheranas, I. 14. Persijos parlamento rinkimai pratęsimi dar vieną dieną, nes vakar buvo šventė ir todėl rinkimai buvę tą dieną sustabdyti.

Londonas, BBC, I. 14. Šiandien po pietų prasidėjo Londono konferencija. Konferenciją atidarė ir pasveikino Anglijos užsienių reikalų ministras Bevin'as.

Varšuva, I. 14. Lenkijos užsienių reikalų viceministras išvyko į Maskvą, jo lankymosi pagrindinis tikslas yra aptarti klausimus, kylančius ryšium su priskirtom Lenkijai Vokietijos provincijom.

New Yorkas, BBC, I. 14. Praeitais metais J. A. V. buvo daugiau kaip 7000 streikų ir virš 7 mil. streikuotojų.

Bukareštas, I. 14. Rumunijos sostinė Bukareštas jau visa savaitę kaip nebeturi duonos, nes kepyklos pritrūko kuro.

Hamburgas, Dena, I. 14. Per buvusius šalčius Hamburge nušalo 30 žmonių.

Münchenas, Dena, I. 14. Nūrnbergo Tarptautinio Tribunolo išteisintasis Papen'as 1947. I. 24. turės atšakyti prieš vokiečių nunacinoimo įstaigą (Spruchkammer). Jis kaltinamas nunacinoimo įstatymo 5 ir 6 str. kaip padėjęs Hitler'ui užimti valdžią ir nešiojęs cukrinę partijos ženklą. Prieš tai Franz von Papen buvo padavęs skundą, kad Nūrnbergo nunacinoimo įstaiga negalinti jį nubausti, nes jis priklauso Saaro kraštui. Skundas buvo atmestas. Jam gresia kalėjimo bausmė iki 10 metų.

Nūrnbergas, Dena, I. 14. Teismo procesas prieš buv. feldmarsalą Milch tęsiasi toliau. Liudininkais iškviesti - Neuhrat, Speer ir Reader, kurie šiuo metu atlieka Nūrnbergo Tarptautinio Tribunolo paskirtąją bausmę.

Paryžius, I. 15. Prancūzijos steigiamojo seimo (National Versammlung) pirmininku buvo vakar išrinktas Oriol.

New Yorkas, BBC, I. 15. Komisija, kuri turės vietoje ištirti Graikijos skundą prieš jos kaimynus, kurie kaltinami remia graikų sukilėlius, savo pirmą posėdį turės sausio mėn. pabaigė Atėnuose. Komisija susideda iš 11 narių.

Vilnius, I. 15. Šiaulių mieste veikliausias agitatorius esąs gimnazijos mokytojas Geležiūnas, kuris visa savo laisvalaikį praleidžia rinkėjų tarpe. Jis jau 20 metų kaip mokytojauja ir senai buvo žinomas kaip veiklus visuomeninkas. Šiaulių apskr. kandidatų į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą išstatytas J. Paleckis.

-Apie Tarybų Sąjungos didvyrį Mariją Melnikaitę bus pastatyta filmas, tuo reikalu iš Maskvos atvyksta filmuotojai, kurie bendrai dirba su vietiniais. Vilniuje tam reikalui ruošiamos dekoracijos ir rūbai.

-Šiandien Lietuvoje numatomas oro atšilimas, be to debesuotumas su krituliais. Oro temperatūra 2-4 laipsn. šilumos.

New Yorkas, BBC, I. 15. UNO Saugumo Taryba šandieniniam posėdyje svarstys nusiginklavimo klausimą ir galimas dalykas iš dalies bus aptartas Anglijos skundas prieš Albaniją dėl sgsiaurio, ties Korfu sala, praeitais metais užminavimo ir kurio pasėkoje buvo 2 britų naikintojai.

Varšuva, I. 15. Lenkijos prezidentas Bierutas vakar užsienių spaudos atstovams pareiškė, kad žinios, jog rinkimai Lenkijoje nebūsią laisvi, neturi pagrindo. Maždaug tuo pačiu laiku Lenkijos ūkininkų partijos

1947.1.15.

Dienos žinios

2

vadas Mykolaičikas pranešė apie nušudymus jo partijos narių, kuriuos įvykdžiusi saugumo policija.

New Yorkas, BBC, 1.15. Amerikos užsieniu reikalų ministro pavaduotojas taip pat atsistatydino. Jis buvo asmeninis buv. užsieniu reikalų ministro James Fyrnes draugas.

Londonas, BBC, 1.15. Svarbiausias nutarimas Londono konferencijoje vakar buvo: šandien 11,30 val. pradėti pasitarimus Vokietijos klausimais. Šandien taip pat busianti nustatyta dienotvarkė.

Parpėjus, 1.15. Šandien iš ryto baigėsi Parpėjiaus spaustuvių darbininkų streikas ir vakare vėl išeis visi laikraščiai.

New Yorkas, BBC, 1.15. Amerika suteikė Italijai 100 mil. dolerių sumai kreditą.

TOLIMASIS KELIAS.

Mes esame labai daug girdėję apie lenkų armiją vadovaujamą gen. Anders'o, kuri kovojo vchariniuose sąjungininkų pusėje. Bet, tur būt, ne visi žinome kaip ji į vakarus papuolė? Apie tai aprašo vienos tos armijos narys - Romanas Fajansaprončūz laikrastyje "Correfour" ir kurio streipsnis buvo išverstas ir į kitas kalbas.

- Mano žinodas, kurias gana kovose prieš vokiečius, dar nebuvo užėjusios, kaip papuolė rūsų belaisvėn - pareiškė gen. Anders'as R. Fajansui, - ir aš tik sunkiai galėjau paaiškinti, kaip vienas dienos atsivėrė mano kalėjimo kameros (Maskvoje) durys ir įėjo trys vyrai. Vienas iš jų buvo pat's NKVD liaudies komisaras ir kiti du aukšti tos pačios įstaigos pareigūnai. Jie man pranešė, kad sudaryta sutartis tarp Sov. Sąjungos ir Lenkijos, todėl yra amnestuojami visi lenkai (šito sutartis nebuvo išpildyta) ir iš esančių Sov. Sąjungoje lenkų įkurama armija. Šios armijos vadu esu paskirtas aš". Po kelių minučių gen. Anders'as, kurio rūbais kovose ir kėlimuose praleisto laiko buvo visai suplyšę, įsėdo į gražų limuziną ir nuvežė į elegantiskiausią Maskvos viešbutį. Lenkų armiją gen. Anders'ui reikėjo sudaryti iš lenkų karo belaisvių, politinių ir deportuotųjų į Sov. Sąjungą, kurių tuo metu Sov. Sąjungoje buvo apie 1,5 mil. Visi šitie išgirdę apie lenkų armijos formavimą, pradėjo vykti būriais į mažą Buzuluk'o miestelį prie Volgos. Jie vyko ten ne tik iš patriotizmo, bet taip pat, kad tikėjosi po laimėjimo prieš savo didžiausius priešus vokiečius rasti savo gimtinėje tokių padėčių, kur būtų garantuotos jiems ir jų šeimoms saugumas, būtų pavalgę, aprūpinti ir galėty ramiai gyventi. Viduryje štaurto rūsų žiemos, esant šalčiams nuo 30-40 laipsn. šitie vyrai, moterys ir vaikai daugumoje be apyuo, apiplyšę ir vargingais kalintų rūbais vyko pas Andersą. Mažai buvo tokių, kurie galėjo atvykti traukiniais ar organizuotu transportu. Bet kas galės suskaičiuoti visus šituos, kurie tos kelionės metu mirė pakelyje? Bet vistiek 100 tūkstančių tikslą (Buzuluk'ą) pasiekė.

1941 m. gruodžio mėn. įvyko pirmas paradas, kurį priėmė gen. Sikorskis ir gen. Anders'as. Paraduoję kariai daugiau buvo parados į elpetas, bet ne į reguliariai kariuomenę. Jie bemaž neturėjo uniforminių rūbų ir taip pat dažnai trūkdavo maisto. Tuo laiku Buzuluk'oje buvo 55 laipsn. šalčio, bet pirmieji kariai ir kariai gyveno palapinėse. Nežinant to, visi su geru upuėjo apmokymą, kurio metu naudojo medinius šautuvus. Po kelių mėnesių armija buvo perkelta į Uzbekistoną.

(tęsinys kitame numerioje)

STOVYKLOS GYVENIMAS

Šandien 19 val. stovyklos salėje minime Klaipėdos krašto atvadavimo 24-ją metinę sukaktį. Buvo Bus įkaininis žodis ir dvi paskaitos: gimn. mokytojo Vinco Liulevičiaus - "Mažosios Lietuvos problema" ir gimn. mokytojo Stasio Berauduko - "Mažosios Lietuvos vaidmuo kultūrinėje lietuvių gyvenime". Pradome susirinkti laiku ir gausiai.

Svietimo skyrius.